Lieta Nr.C20 1733 15,
2015.gada 20.augustā

**AIZMUGURISKS SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**

**Liepājas tiesa**
šādā sastāvā: tiesnese **L.Laure**
ar sekretāri **L.Timšāni**,
piedaloties prasītājas pārstāvei **/pārstāvis/**,

**2015.gada 20.augustā atklātā tiesas sēdē Liepājā, Tiesu ielā 5 izskatīja civillietu AS /Nosaukums A/ prasībā pret /pers. C/ par parāda, procentu un līgumsoda piedziņu.**

Tiesa konstatēja, ka 2015.gada 16.aprīlī AS /Nosaukums A/ (agrākais nosaukums – AS „DnB Nord Banka") pārstāve SIA /Nosaukums B/ iesniegusi tiesā prasības pieteikumu pret atbildētāju /pers. C/, pers.kods /personas kods/, par neatmaksātās aizdevuma pamatsummas EUR 47126,13, nesamaksāto līgumisko procentu par aizdevuma izmantošanu EUR 1363,82, līgumsoda EUR 4337,84, kopā EUR 52827,79 un prasītājai radīto tiesāšanās izdevumu EUR 1596,91 kopsummā, t.i., valsts nodevas EUR 1592,21 un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu EUR 4,70 piedziņu. Prasītāja lūgusi atzīt bankas tiesības saņemt likumiskos 6% no 100 gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas par laiku no 2014.gada 28.augusta līdz sprieduma izpildei. Samaksas veikšanai atbildētājam pieteikumā norādīts AS /Nosaukums A/ norēķinu konts bankā.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2007.gada 9.jūlijā prasītāja noslēgusi ar /pers. C/ Kredīta līgumu Nr.6057/7P03 (ar grozījumiem 2009.gada 28.janvārī), saskaņā ar kuru banka izsniegusi aizņēmējam aizdevumu EUR 51000, ar gada procentu likmi 6 mēnešu EURIBOR + papildus likme 2% gadā, paredzot aizdevuma atmaksas termiņu 2027.gada 8.jūlijā.

Saskaņā ar pušu vienošanos, aizņēmējam ik mēnesi jāveic aizdevuma pamatsummas un pielīgto procentu maksājumus bankai pēc noteikta maksājumu grafika. Par savlaicīgu pielīgto maksājumu neveikšanu puses paredzējušas līgumsoda maksu 0,3% apmērā dienā no nesamaksātās summas.

2007.gada 9.jūlijā /pers. C/ noslēdzis ar banku Ķīlas līgumu Nr.6057/7P03-1, aizņēmuma saistību izpildei ieķīlājot nekustamo īpašumu /adrese/, kas reģistrēts Liepājas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā, kadastra Nr./numurs A/.

Aizņēmējs pēc aizdevuma saņemšanas veicis daļēju kredīta atmaksu. Pilnā apmērā aizņēmējs saistības pret banku nav pildījis un kopš 2012.gada 21.decembra pārtraucis maksājumu veikšanu. Prasības pieteikumā norādīts, ka puses pielīgušas bankai tiesības prasīt no aizņēmēja visu līgumsaistību izpildi pirms termiņa, ja aizņēmējs kavē maksājumus ilgāk kā 30 dienas. Banka izmantojusi pielīgtās tiesības un nosūtījusi parādniekiem brīdinājumu par vienpusēju atkāpšanos no līguma 2014.gada 27.augustā, aicinot veikt aizdevuma līguma saistību izpildi, ko atbildētājs atstājis bez ievērības. Prasītāja aprēķinājusi neizpildīto saistību apmēru uz 2014.gada 27.augustu, kas sastāda EUR 52827,79 un cēlusi prasību tiesā, lūdzot neatmaksāto aizdevuma pamatsummu EUR 47126,13, līgumiskos procentus par aizdevuma izmantošanu laikā no 2013.gada 21.augusta līdz 2014.gada 27.augustam EUR 1363,82, līgumsodu par samaksas kavējumu laikā no 2012.gada 21.decembra līdz 2014.gada 27.augustam samazinātā apmērā EUR 4337,84, kā arī - prasītājai radītos tiesāšanās izdevumus: valsts nodevu EUR 1592,21 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,70, kopā EUR 1596,91 piedzīt no aizņēmēja, atzīstot prasītājas tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos procentus 6 no 100 gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas (EUR 47126,13) par laiku no 2014.gada 28.augusta līdz sprieduma izpildei. Prasība pamatota uz Civillikuma (turpmāk – CL) 1., 5., 1278., 1280., 1286., 1309., 1319., 1587., 1651.-1652.p.3.p., 1716.-1717., 1720., 1722., 1753.-1757., 1764.-1765., 1934., 1943., 1946.p.1.d., un Civilprocesa likuma (turpmāk – CPL) 1., 25.p.1.d.2.p., 34., 41., 78., 80., 127.-130., 195.p. /l.l.2.-4./.

Atbildētājs /pers. C/ rakstisku paskaidrojumu lietā nav iesniedzis.

Tiesas sēdē prasītājas AS /Nosaukums A/ pārstāve /pers. B/ samazināja celto prasību daļā par aizdevuma pamatsummas EUR 2800 piedziņu. /pers. B/ paskaidroja, ka 2014.gada 16.oktobrī, t.i., pirms prasības celšanas tiesā, atbildētājs ir veicis maksājumu bankai EUR 2800 apmērā, kas ieskaitīts pamatsummas parāda dzēšanai.

Līdz ar to, /pers. B/ uzturēja prasību par neatmaksātās aizdevuma pamatsummas EUR 44326,13, līgumisko procentu EUR 1363,82, līgumsoda EUR 4337,84, kopsummā EUR 50027,79 un prasītājai radīto tiesāšanās izdevumu piedziņu. Samaksāto valsts nodevu prasītājas pārstāve lūdza no atbildētāja par labu bankai piedzīt proporcionālā apmērā uzturētās prasības summai un atzīt bankas tiesības saņemt no /pers. C/ likumiskos procentus par prasībā norādīto laiku no aizdevuma neatmaksātās pamatsummas. Prasības pamatojumam /pers. B/ sniedza paskaidrojumus, kas pēc būtības atbilst prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem. Papildus /pers. B/ norādīja, ka pēc prasības celšanas tiesā parādnieks nav veicis nekādus maksājumus parāda atmaksai.

Atbildētājs /pers. C/ tiesas sēdē nebija ieradies. Saskaņā ar CPL 56.$^{1}$.p., atbildētājam paziņots par tiesvedību, procesuālajām tiesībām un pienākumiem, lietas iztiesāšanu sēdē, CPL 56.p. noteiktā kārtībā nosūtot tiesas dokumentus un pavēsti ierakstītā pasta sūtījumā uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietu /adrese/ /l.l.62., 64., 71., 73./, kur atbildētājam ir pienākums būt sasniedzamam. Atbildētāja nekādus iebildumus nav izteicis, lūgumus lietā nav iesniedzis, viņa neierašanās tiesas sēdē nav atzīstama par attaisnotu. Līdz ar to, tiesa atzīst, ka lietas izskatīšanas atlikšanai, atbilstoši CPL 209., 210.p. noteikumiem, nav tiesiska pamata, lieta iztiesājama bez atbildētāja klātbūtnes.

Novērtējot lietā konstatētos pierādījumus kopumā, uzklausījusi prasītājas pārstāves sniegtos paskaidrojumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma tiesas sēdē uzturētā apmērā, lietā taisāms spriedums CPL 208.$^{1}$.-208.$^{2}$.p. kārtībā. Ar lietā iesniegtajiem rakstveida pierādījumiem /l.l.7.-57./ ir pilnībā pierādīti prasības pieteikumā norādītie apstākļi attiecībā par līgumu noslēgšanu un saistību nepildīšanu, ko atbildētājs nav apstrīdējis.

Saskaņā ar CPL 10.p., procesuālās tiesības civilprocesā puses realizē sacīkstes formā un, saskaņā ar CPL 96.p.5.d., pusei nav jāpierāda fakti, kurus likumā noteiktā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Starp prasītāju un aizņēmēju /pers. C/ noticis aizdevuma darījums, ievērojot CL 1934.p. Aizdevuma saistību izpildes nodrošinājumam aizņēmējs ieķīlājis bankai nekustamu īpašumu /adrese/.

Saskaņā ar CL 1943.p., no aizdevuma līguma aizdevējai izceļas prasījuma tiesības uz līguma izpildīšanu un, saskaņā ar CL 1946.p.1.d., tiesības prasīt procentu samaksu par aizdevuma lietošanu.

Atbilstoši CL 1753.p., ar procentiem saprotama atlīdzība, kas dodama par naudas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar to daudzumu un lietošanas ilgumu. Pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu, kā noteikts CL 1756.p. Saskaņā ar CL 1764.p., mantiskos darījumos un aktos, kas nodibina pienākumu maksāt procentus, atļauts nolīgt procentus, kuru apmēru var noteikt līdzēji savstarpēji vienojoties. Ja tas nav darīts, tad atzīstams, ka klusējot pieņemti likumiskie procenti (1765.p.). CL 1759.p. noteikts, ka procenti jāmaksā arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata - par svešas naudas lietojumu, kā arī - par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs, šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem. CL 1760.p. noteikts, ka likumiskie procenti prasāmi kopā ar galveno saistību. Atbilstoši CL 1765.p., procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā. Procentu pieauguma aprobežojums CL 1763.p. noteikts līdz pamatkapitāla lielumam.

Atbilstoši CL 3.p., ievērojot CL (redakcijā kas spēkā līdz 2013.gada 31.decembrim) 1717.p. kārtībā puses līgumā vienojušās par līgumsodu. CL 1716.p. noteikts, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.

Atbilstoši CL 1718., 1720.p., kreditors ir tiesīgs prasīt gan līguma izpildījumu, gan līgumsoda samaksu, ja tieši tā bijis norunāts, kā arī, ja tas bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā. CL 1652.p.3.p. noteikts, ka parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu pēc likuma, vai ar līgumu, vai arī pēc parašas. CL 1661.p. noteiktas sekas, kādas iestājas parādnieka nokavējuma gadījumā. CL 1724.p. noteikts, ka, izbeidzoties galvenai saistībai, izbeidzas arī pats no sevis norunātais līgumsods. Galvenā saistība var izbeigties gan ar pilnīgu izpildījumu, gan citādā ceļā. Aizdevējai ir tiesības saņemt aizdevuma nedzēsto pamatsummu, kā arī procentus un līgumsodu, kas uzkrājušies līdz saistību izpildei noteiktam termiņam, un tā kā tas ir kapitāls, kas atrodas pie citas personas – tad no saistību izpildei noteiktā termiņa arī likumiskos procentus saskaņā ar CL 1753.p.

Prasītāja no savas puses līgumsaistības pret atbildētāju izpildījusi, no līguma pusēm ir savstarpējas prasījumu tiesības kā uz reālu līguma izpildīšanu, tā zaudējumu atlīdzību, atbilstoši CL 1590.p. Līdz ar to, ievērojot tiesu praksi un judikatūrā izteiktās atziņas (LR Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 30.janvāra spriedums lietā Nr.SKC-644/2013), /pers. C/ ir pienākums atmaksāt aizdevējai aizdevuma pamatsummu, nesamaksātos procentus un līgumsodu prasītājas aprēķinātā apmērā līdz banka vienpusēji atkāpusies no Kredīta līguma.

Pēc bankas vienpusējas atkāpšanās no aizdevuma līguma 2014.gada 27.augustā, bet pirms prasības celšanas tiesā (prasības pieteikums iesniegts tiesā 2015.gada 16.aprīlī) 2014.gada 16.oktobrī /pers. C/ veicis maksājumu bankai EUR 2800 apmērā, kas ieskaitīts aizdevuma neatmaksātās pamatsummas dzēšanai.

Gan pielīgtos procentus par aizdevuma lietošanu, gan līgumsodu par samaksas kavējumu prasītāja aprēķinājusi par laiku, kas nepārsniedz norādīto datumu, kad kreditors vienpusēji atkāpies no aizdevuma līguma, t.i., banka realizējusi pielīgto tiesību, atbilstoši CL 1589.p. Tādējādi, ņemot vērā, ka prasītājas pārstāve tiesas sēdē samazinājusi prasības summu, parāda summas aprēķins veikts, atbilstoši judikatūrai un jaunākām atziņām tiesu praksē.

Atbilstoši CL 1587.p., tiesiski noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus. Savukārt, CL 1590.p. noteikts – katrai pusei ir prasības tiesība pret otru par līguma izpildīšanu.

Izvērtējot konstatētos apstākļus lietā, tiesa uzskata par pierādītu, ka atbildētājam nepieciešams izpildīt savas saistības pret prasītāju. No aizņēmēja /pers. C/ piedzenama aizdevuma neatmaksātā pamatsumma EUR 44326,13, nesamaksātie procenti par aizdevuma izmantošanu laikā no 2013.gada 21.augusta līdz 2014.gada 27.augustam EUR 1363,82, līgumsods par samaksas kavējumu laikā no 2012.gada 21.decembra līdz 2014.gada 27.augustam prasītājas samazinātā apmērā EUR 4337,84, kopā EUR 50027,79 un prasītājai radītie tiesāšanās izdevumi: valsts nodeva, proporcionāli pamatoti celtai un apmierināmai prasījumu summai – EUR 1547,41 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4,70, kopā tiesāšanās izdevumi EUR 1552,11 /l.l.5.-6./.

Tiesas izdevumu piedziņa par labu prasītājai nosakāma saskaņā ar CPL 41.p.1.d. noteikumiem, atbilstoši CPL 34.p.

Spriedumā norādāms, ka atbildētājam samaksa veicama prasībā norādītā AS /Nosaukums A/ norēķinu kontā bankā.

Pamatojoties uz CPL 42.p.1.d., no atbildētājam par labu valstij piedzenami izdevumi EUR 4,30 /uzziņa/, kas saistīti ar lietas izskatīšanu, pavēstu un tiesas dokumentu nosūtīšanu, kuru samaksu prasītāja sākotnēji nav veikusi, iesniedzot prasības pieteikumu tiesā /EUR 9 – EUR 4,70 = EUR 4,30/.

Piedziņas daļā nosakāms labprātīgas sprieduma izpildes maksimālais termiņš un atzīstamas prasītājas tiesības par laiku no 2014.gada 28.augusta (pēc bankas vienpusējas atkāpšanās no aizdevuma līguma 2014.gada 27.augustā) līdz tiesas sprieduma izpildei no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas saņemt likumiskos 6 procentus no 100 gadā, nepārsniedzot kapitāla lielumu.

Sakarā ar prasītājas atteikšanos no prasības, ievērojot CPL 223.p.4.p., tiesvedība izbeidzama prasības daļā par neatmaksātās aizdevuma pamatsummas daļas EUR 2800 un samaksātās valsts nodevas daļas EUR 49,50 (EUR 1596,91 – EUR 1547,41 = EUR 49,50) piedziņu no /pers. C/.

Pamatojoties CPL 189.-195.p., 198.-199., $204^{1}$.p., 223.p.4.p.,

**tiesa nosprieda:**

apmierināt uzturēto prasību pilnā apmērā.

**No /pers. C/ par labu AS /Nosaukums A/ piedzīt** neatmaksāto aizdevuma pamatsummu EUR 44326,13 (četrdesmit četri tūkstoši trīs simti divdesmit seši *euro* un trīspadsmit centi), līgumiskos procentus par aizdevuma izmantošanu laikā no 2013.gada 21.augusta līdz 2014.gada 27.augustam EUR 1363,82 (viens tūkstotis trīs simti sešdesmit trīs *euro* un astoņdesmit divi centi), līgumsodu par samaksas kavējumu laikā no 2012.gada 21.decembra līdz 2014.gada 27.augustam EUR 4337,84 (četri tūkstoši trīs simti trīsdesmit septiņi *euro* un astoņdesmit četri centi) un tiesāšanās izdevumus EUR 1552,11 (viens tūkstotis pieci simti piecdesmit divi *euro* un vienpadsmit centi), t.i., kopā **EUR 51579,90** (piecdesmit viens tūkstotis pieci simti septiņdesmit deviņi *euro* un deviņdesmit centi).

Noteikt, ka samaksa /pers. C/ veicama AS /Nosaukums A/ kontā /numurs/ AS /Nosaukums A/.

Atzīt AS /Nosaukums A/ tiesības no /pers. C/ saņemt 6% (seši procenti) gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas EUR 44326,13 (četrdesmit četri tūkstoši trīs simti divdesmit seši *euro* un trīspadsmit centi) par laiku no 2014.gada 28.augusta līdz tiesas sprieduma izpildei, nepārsniedzot kapitāla lielumu.

No /pers. C/ par labu valstij piedzīt ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus pavēstu un tiesas dokumentu nosūtīšanai EUR 4,30 (četri *euro* un trīsdesmit centi).

Piedziņas daļā noteikt labprātīgas sprieduma izpildes termiņu 10 (desmit) dienas.

Izbeigt tiesvedību prasības daļā par aizdevuma pamatsummas daļas EUR 2800 (divi tūkstoši astoņi simti *euro*) un valsts nodevas daļas EUR 49,50 (četrdesmit deviņi *euro* un piecdesmit centi) piedziņu no /pers. C/.

Prasītāja ir tiesīga spriedumu pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā, sūdzību iesniedzot Liepājas tiesā. Pārsūdzības laiks skaitāms no pilna aizmuguriska sprieduma sastādīšanas dienas 2015.gada 25.augusta.

Atbildētājs 20 (divdesmit) dienu laikā no pilna aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas ir tiesīgs Liepājas tiesā iesniegt pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas iztiesāšanu no jauna.

Tiesnese */personiskais paraksts/* L.Laure